

EDINOST

NEODVISNO GLASILO PENNSYLVANJSKIH SLOVENCEV.

STEV. (NUMBER) 48

PITTSBURGH, PA., DECEMBER 27, 1913.

LETO, (VOL.) III.

Slovenske novice

— Iz urada SL. SOKOL št. 118
S. N. P. J., Pittsburgh.

V urad so bili izvoljeni za leto 1914 sledeči člani: Predsednik: Mihail Turk, podpredsednik: Frank Golobič, I. tajnik: Jurij Greguraš, zapisnikar: Anton Barila, blagajnik: Josef Lokar star, nadzorniki: Frank Kvartič, Anton Bezjak, Frank Berdik, zastopnik: Rudolf F. Gregorič, zastavonosce: Frank Drab.

Z bratskim pozdravom
John Malešič, bivši tajnik.

Iz urada društva "Marije Device" št. 33. KSKJ. se poroča: na zadnji redni mesečni seji je imenovano društvo izvolilo nove uradnike za prihodnje leto in sicer so bili izvoljeni sledeči člani: Peter Balkovec, predsednik: Mihail Spišič, podpredsednik: Franc Starešinič, I. tajnik; Jurij Starešinič, II. tajnik; John Balkovec, blagajnik; Josip Pavlakovič, zastopnik. Vincenc Kristian, I., Matija Tomec, II., in Jurij Cvihišek, III. nadzornik. Peter Grabrijan, predsednik bolniškega odbora. Josip Balkovec, Martin Trbušič, maršala. Matija Pavlakovič, Jurij Filipič, zastavonosi; Peter Rogina, vratar.

Vsem pittsburghskim Slovencem, posebno članom K. S. K. J. želim srečno novo leto
John Filipič, bivši tajnik.

Od tajnika društva "Marije Sedem žalosti", št. 50 K. S. K. J. Allegheny, Pa. se poroča: Kakor je bilo že poročano, se je vršila dne 14 dec. glavna seja ter so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1914: Predsednik John Mravintz, podpredsednik: John Štajduhar, I. tajnik: Frank Trempuš, 5164 Keystone st., Pittsburgh, Pa.; II. tajnik: Joseph Špišič, blagajnik; Josef Miroslavič, zastopnik: Marko Ostronič, zapisnikar: Joseph Matešič, I. nadzornik: Joseph Dolmovič, II. nadzornik: John Štokan, III. nadzornik: Gašper Berkopeč, I. pregledovalec knjig: Anton Dolmovič, II. pregledovalec knjig: John Malešič, III. pregledovalec knjig: Joseph Gangel, I. maršal: Nick Prokšelj, II. maršal: Frank Berkopeč, zastavonosec: U. S. A.: Joseph Kajin, društveni zastavonoca: Geo. Flajnik, društveni zdravnik: Dr. S. J. Styber, Lockart st., N. S. Pittsburgh, Pa. Vsem uradnikom leta 1913 se zahvaljujem za njihov trud, ter želim društvu v novem letu prav mnogo uspeha. Opozljjam vse člane društva, da kateri še niso vplačali svojih zapadnih prispevkov da naj ište čimpreje poplačajo. Vsi člani, ki so zaostali s potnim listom, naj si tega kar najhitreje obnove. Pozdravljam vse člane in članice K. S. K. J. ter želim vsem srečno novo leto; tebi vrli list pa želim veliko naročnikov in predplačnikov.

Z bratskim pozdravom:
Frank Trempuš, I. tajnik.

Iz urada društva "Jezus dobro Pastir" št. 49. Glavna letna seja se je vršila dne 21. dec. ter za leto 1914: Predsednik: Mihail za leto 1914: Predsednik: Mihail Markovich, podpredsednik: Stephen Rogina, I. tajnik: Joseph L. Bohorich 5418 Dresden Ay., II. tajnik: Anton Sršič, blagajnik: Josip Radovič, zastopnik: George Weselich, I. nadzornik: Josip Weselich, II. nadzornik: Peter Kapele, III. nadzornik: George Krotec, društveni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, Maršal: Alois Markovich, zastavonosi: Matthias Beneš in Josip Lukáč, vratarja: Joseph Starašinič in Maro Krotec.

Novomu odvoru želim kar največ uspeha in da bi vsak novi uradnik pripeljal še po 10 članov v to društvo.

S sobratskim pozdravom
Joseph Bohorich, tajnik.

— Žensko podporno društvo Sv. Terezije št. 211 je priredilo na Štefanov večer običajen ples v K. S. D. Mladi pari so se pridno vrtili po dvorani ob zvokih pristne domače godbe in prehitro je prišel čas ob 1 uri po noči, ko se je moral ples zaključiti. V stranskih prostorih je bilo mnogo živahneg vrvenja do rana. Prireditev je bila zelo mnogoštevilno obiskana.

Lokalne novice.

Svetlini plin zadusi tri deklice. Ko so se v hiši 1441 Epiphany st. N. S. mladi dekleti Berta Supowitz in Rose Rogow kopali, sta podlegli zatruljenju s plinom. Ko je mati od Supowitz dolgo zamanj pričakovala svojo hčerkko, da se povrati domov, ki je bila baš pri Rogowi na obisku, se je napotila jo iskat. Prirediti v stanovanje je pogledala v kopalno sobo, kjer je našla obe deklici mrtvi. Vsi poskusni na pomoč došlega zdravnika, spraviti deklici k zavesti so bili brezuspešni.

Vvez Argentinskega mesa v Pittsburgh. Danes je došla sem prva posiljatev 250,000 funтов mesa na Armour & Co. katera ga je shranila v svojih hladilnicah N. S. Anderson st., in Church ave. To meso bode kompanija oddala svojim odjemalcem; ne sme se pa misliti, da bi bila cena mesa nižja.

Na prostoru Western Electric

Pri eksploziji parnega kotla en mož ubit, otrok ranjen. Co., River ave., in Heinz Str., N. S., Pittsburgh, je včeraj ob pol 11 uri dopoldne eksplodiral parni kotel, ter je ubil namestu delajočega William Knoch is Corry st. ter ranil šestletnega dečka Charles Ebitz, iz Chestnut st., ki se je igral doma, nedaleko od tovarne. Knoch je že na potu v Allegheny hospital umrl. Čez tucat delavcev je kakor po čudežu ušlo smrti.

Parni kotel nahajal se je v prvem nadstropju podjetja. Knoch je imel v nekem malem prostoru opravka, ko se je zgodila eksplozija. Notranja stena se je vsled silnega pritiska podrla na steno sobe, kjer je bil Knoch in ga grozno stisnila. Vsa okna v prvem nadstropju so popokala in kosi teh so leteli daleč na okolo, tako da je tak kos ranil tudi dečka Ebitza na glavi, kateremu je potem Dr. R. B. Ferree izvlekel tega iz rane.

Kaj je bilo vzrok eksploziji, še ni znano in našli so samo nekaj koščkov parnega kotla. Mnogo delavcev je bilo zaposlenih v istem nadstropju toda nič ne bi ranjen.

Peking. — Kitajski parlament je bil razpuščen ter predsednik Juan Shi Kai-a, ker po končnem zasedanju ni nameril ukrenil. Kitajska republika se baje bliža svojemu koncu.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obseg slov.-angl. slovnička, razgovore, pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov. slovarja. Knjiga je nujno potrebna v vsim onim, ki se res želi na učiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je \$2. ter se dobi pri V. J. Kubelka, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Vsem cenjenim naročnikom, čitateljem in oglaševalcem želimo srečno novo leto.

Ured. in Uprav.

Ameriške novice.

VELIK POŽAR V DETROIT. Detroit, Mich. — Veliki požar je izbruhnil v sredo zvečer na glavnem kolodvoru Michigan Centr. Railway C. Po triurnem naporenem gašenju se je vendor posrečilo ogenj omejiti škoda znaša \$500.000.

POLOŽAJ V CALUMETU.

Calumet, Mich. — Posrečilo se je razkrinkati privatno detektivno družbo Ascher ter dokazati s pomočjo individuov, katere so najele družbe, da se na vse mogoče načine poskuša izzvati strajkujoče delavce k odporu ter nadzari, da se povrati domov, ki je bila baš pri Rogowi na obisku, se je napotila jo iskat. Prirediti v stanovanje je pogledala v kopalno sobo, kjer je našla obe deklici mrtvi. Vsi poskusni na pomoč došlega zdravnika, spraviti deklici k zavesti so bili brezuspešni.

Predsednik Western Federation of Miner, Moyer ima pet pismenih zapriseženih izjav od ljudi, ki so bili preje uslužbenici pri Ascher Detective Co. V tej izjavah se potrjujejo vse zgoraj navedene grozotnosti.

V vseh petih izjavah se z odločnostjo zatrjuje, da stavkujoči rudarji niso zakrivili nobenega izgreda, temveč da so se zadržali popolnoma mirno, dokler jih niso napadli detektivi in stražniki, katere sta najeli družbi Calumet in Hecla.

NEVARNA POSILJATEV.

New Orleans, La. — Mrs. John Taranto iz tega mesta je dobila po pošti paket, ki je na videnje vseboval božično darilo. Sumljiv ropot pa, katerega je bilo slišati iz notranščine paketa, je pa napotil, da je vrgla paket proč. Tako nato je zavitek eksplodiral. Mrs. Taranta ni bila poškodovana, pač pa je trpela hiša. Mrs. Taranta je prepričana, da ji je ta paket, v katerem je bil peklenski stroj, postal njen mož, od katerega živi že par let ločena.

GROZNA NESREČA V CALUMETU.

Calumet, 25. dec. — Na dan, kjer vlada povsod mir in veselje nad spominom rojstva Odrešenika, je zadeba strajkujoče v Calumetu strašna nesreča, ki jim je ranila srce. Nad 72 mladih nadpolnih človeških bitij je premulinilo v paniki, ki je nenadoma nastala v italijanski dvorani.

V italijanski delavski dvorani priredilo je neko tamoznje društvo božičnico otrokom.

Nenkraj je nekdo zaklical: "Ogenj". Nastal je silen naval proti vratom in izhodom, pravata divja panika. Krik otrok in stokanje žena je odmevalo po dvorani, kjer je malo poprej vladalo nekaljeno božično veselje.

Mnogo otrok je bilo pomandranih tako, da jih ni možno spoznati. V mestu vlada globoka ža-

Washington. — Pomozni generalni poštar Daniel C. Roper je bil izdal poročilo, da je slabo za pošto, ko se ne dostavljajo posiljave tudi v nedeljo. Po njegovem mnenju naj bi se uradovalo v nedeljah ravnotak, kot druge dneve, in uslužbenici, ki bi bili zaposleni v nedeljah, naj bi med tednom imeli en dan prost.

INDIJANCI KOT PONAREJALCI DENARJA.

Aberdeen, Wash. — V Tahoma, glavnem mestu indijanske rezervacije so aretrirali tri Indijance vsled obtožbe ponarejanja denarja. Privedli so jih sem ter postavili vsakega pod varščino \$10.000. Od tu bodo poslani v Tamon, kjer se bode vršili proti njim proces. Indijanci so ponarejali srebrne dolarje, in sicer z jih veliko spretnostjo.

UMRL V NAROČU SVOJE LJUBICE.

Monticello, N. Y. — Kljub poskušu oblastij, da bi prikriila posameznosti tega slučaja, se je vendor danes razširila vest, da je odvetnik Melvin H. Couch umrl v naročju svoje ljubice, s katero se je spoznal pred 15 leti in katero je imel zaprto tri leta praktično poleg svoje pisarne. Odvetnik Couch je bil ozeten, toda žena njegova ni vedela ničesar a Adelaide M. Branch, katera je bila junakinja te senzacionalne drama.

Biožne praznike je hotela Miss Branch preživeti pri neki priateljici, toda Couch se je tega branil vsled česar je nastal prepir med nyjima. Postala je že bila tako njegova sužnja, da se je učala njegovi želji. Prepir je pa starega moža takoj razburil, da mu je počila žila odvodnica v vratu ter se zgrudil mrtev v naročje svoje ljubice. Miss Branch je vsled tega postala histerična ter venomer vpila: Ljubila sem ga in ubila.

Pripomniti je treba, da je protovojna jetnica bivala ves čas pri odvetniku, kateremu je pripravljala njegova najljubša jedila. V sedanjem času pa je Couch mudil samo v nedeljah do ma, ves drugi čas pa je prebil pri svoji ljubici. Opravičeval se je s tem, da ima mnogo dela in da je pot na njegov dom prestrma.

Miss Branch, katera se nahaja v ječi bode izpuščena na prost, ker ni razloga, da bi oblasti postopale proti njej.

Češki sokoli zopet zmagovalci v Parizu. Na mejnarski tekmi, ki se je vršila pred kratkom v Parizu, bili so zopet češki sokoli zmagovalci in je to povsod v slovanskem svetu, zlasti pa na češkem vzbudilo velikansko navdušenje. Ponosni smo pa lahko tudi na naše slovenske Sokole, kateri so často zastopali slovensko Sokolstvo v Parizu ter si priborili drugo darilo. Nič ne dene, da si niso mogli ohraniti pozicije, pridobljene na tekmi v Turinu, ker pomisli se mora da pri tekmi ne odločuje samo spretnost in lovrišenost, marveč tudi sreča. Tudi Čehi niso bili vedno prvi, nego so se morali umakniti drugim pa so si priborili zopet prvenstvo.

Madison, Wis. Dr. M. Ravenel, profesor bakteriologije je na državni univerzi Wisconsin izjavil, da je dvajset odstotkov vseh zaklanih prešičev jetičnih.

To je, tako se dostavlja, izobširne preiskave, katera se je vršila o sanitarnem stanju po klavnicnah države Wisconsin. V obširnem poročilu je rečeno, da bolezen ni podedavana, marveč da je posledica krmiljenja odpadkov iz mlakerov, osobito s rotke. Glivice jetičnih krav preidejo v mleko in od tod v sirotko.

Springfield, Ill. Pri posvetovanju ali naj se proglaši stavka,

je izjavil Savov, da tega ne stori, odšel z kraljevega kabina in zapotulil vrata za seboj. Car ga je dal drugi dan še enkrat poklicati k sebi, s sporočilom, da

postavi drugače zaradi nepokrščine pred vojno sodiče, ki določa za takšne slučaje smrtno kazen.

Savov je nato prišel v kralju, a je izpolnil njegovo voljo še le,

ko mu je dal Ferdinand svoj ukaz,

zaključen po dnevi za zamolastega zakrivitelja vojne, se je dolgo upiral cesarjevi zahtevi, da naj se vojna začne, češ, da armada ni pripravljena na to.

Ko mu je Ferdinand končati nesrečno. Ko mu je Ferdinand naravnost ukazal, zapovedati zpločni napad, je izjavil Savov, da tega ne stori, odšel z kraljevega kabina in zapotulil vrata za seboj. Car ga je dal drugi dan še enkrat poklicati k sebi, s sporočilom, da

postavi drugače zaradi nepokrščine pred vojno sodiče, ki določa za takšne slučaje smrtno kazen.

Savov je nato prišel v kralju, a je izpolnil njegovo voljo še le,

ko mu je dal Ferdinand svoj ukaz.

Nekemu dopisniku je izjavil Savov te dni, da pravil

krivcev ne more imenovati, ker

bi stem izdal državno tajnost in

kompromitiral neko velesilo!

Krvava tragedija med balkanskimi

brati ima torej prave krivce

daleč izven Bolgarije; Ferdinand

je bil samo njih načuvani oproda

— kje pa je iskati podpohvalca, ni težko vprašanje.

Iz Mexike.

Juarez, Mexiko, 28 decembra.

General Francisco Villa ki je sedaj v Chihuahua je pričel obrati svojo

EDINOST.

Prvi in edini slovenski list v Pensylvaniji.

Naročnina:
Za Ameriko na leto \$1.50
Za Ameriko za pol leta ..... .75
Za vse druge dežele na leto \$2.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Vsa pisma, dopisi, naročila in denar naj se pošljajo na naslov:
TISKOVNA DRUŽBA EDINOST
5227 Butler St., Pittsburgh, Pa.

E D I N O S T'

(Unity.)

First and the only Slovenic Weekly in Pennsylvania.

R. F. GREGORICH
Editor and Publisher.

Subscription rates:
For America, one year \$1.50
For America, half year ..... .75
To foreign countries \$2.00
Entered at the Pittsburgh Postoffice as Second-Class Matter.

The Best Medium to reach over 10,000 Slovenic People in Pennsylvania, Ohio and West Virginia.

Advertising rates sent on request.

Misli:
Ljubiti in nikogor sovražiti, to je edina božanstvena pot na zemlji.

Lepo je obvladati svoje besede in dejanja; toda še boljše biti gospodar svojih mislij, ker s tem bo obvladal svoje besede in dejanja.

"Trde besede" koga drugača ti ne morejo škodovati; smejam se temu in budi uverjen, da ti same TWOJE slabe misli in neprijačne besede zamorejo škodovati.

Slavohlepost nekaterikov je toliko, da v njej utonejo vse dobre lastnosti.

So ljudje, ki vidijo smet v očesu svojega bližnjega, a bruna v svojem očesu pa ne vidijo.

Kedo neki bo delal, kadar bo do Carnegie, Rockfeller in dr. razdelili svoje premoženje enakomerno med druge. Nihče. In čemu neki? saj bodo vse enako bogati in nam ne bo zato treba delati. Od česa naj se pa potem cloveštvo živi? Od zlata? Zemlja neobdelana ne bo rodila. Nastati bi moral pogin cloveštva.

"Slovenec s Slovencem" je kaj lepo geslo, toda v resnici je pa žalibog "Slovenec proti Slovencu."

Slovenci smo po številu majhen narodič, toda v nekaterih "leplih" lastnostih prekašamo največje narode.

NOVICE IZ DOMOVINE.

Najstarejša žena na kranjskem je umrla v Dolgovasi na Kočevskem. Umrla Helena Wenderwohl, rojena Perz, je dočakala starost 118 let. Omožena je bila šestkrat.

Poneverba na pošti v Podntru. Pred kratkim je izginil iz Podnata tamošnji pismonoša Ivan Osterman in odnesel s sabo 226 K 2 vin. uradnega denarja. Osterman je pobegnil na Koroško, kjer se je par dni dobro zavabal v Beljaku in Celovcu, kjer so ga končeno v družbi neke ženske prijeli. Pri obravnavi se je dobil od poštnega administratorja 226 K 2 vin., da jih izroči Alojziju Bohincu. Med potjo mu je dal župnik Gašper Vilman 9 K 98 vin. z dvema poštnima poloznicama, na katere naj bi denar vložil na pošti. V Otočah je zašel Osterman v gostilno in je začel igrati s gostilničarjem in še z enim gostom na karte, in sicer takozvano "kupčkanje". Osterman je imel smolo in je vedno izgubljal. Ko je menjal igrati, je imel od zaupanega denarja še 96 K. Njegova soigralca sta mu vrnila izgubljeni denar. Osterman pa je, mesto da bi denar oddal, pobegnil. Pri obravnavi se je izgovarjal z zmedenostjo. Z ozirom na to, da se je mož kesal

in da je bila škoda pozneje poravnana, je bil obsojen Osterman samo na štiri mesece težke ječe, njegova soigralca pa vsak na 100 kron globe.

Umrl je znani dolgoletni restavrator v Vintgartu Josip Žumer. Ranjki je bil blag značaj, sin nepozabnega za gorjansko občino velezaslužnega župana Jakoba Žumera. Z njim je legal k včenemu počitku zadnji moški pokoljenec Žumrove rodovine. Dobri Josip je bil soustavník gospodarskega društva v Gorjaju; več let je bil tudi podnačelnik v blagajnik ter zvest in delavem član društva. Kaj marljivo se je tudi trudil za prospěch Bralnega društva ter v raznih ulogah nastopal, posebno v mlajših letih, na gorjanskem odru.

Umrla je v Semičem pri Tržiču dne 6. dec. Rozalija Janc, roj. Zaplotnik, mati mestnega kaplana in kateheteta Petra Janca v Ljubljani.

Umrl je v Tržiču posestnik in gostilničar Jakob Šolar, vulgo Gašperin, star 74 let.

Nezgode. Sprevodnik Fran Počnik se je na postaji Rakek pri premikanju čez tir spodtaknil in si hudo ranih levo nogo. — 17letni Fran Gradišnik v Kregarjem pri Kamniku je padel z voza in si obe nogi zlomil. — 20letnega Lojzeta Bregarja v Privinjah je podrl na tla bik tako, da si je fant zlomil desno roko.

Samomor. Blizu Kamnika se je obesil 60letni posestnik Tomaž Hribar, ki se je nahajjal v slabih premoženjskih razmerah. Bil je velik žganjepivec.

Dopisi.

Z 31 decembrom poteče leto 1914; vprašati se pa moramo, če smo v tem času kaj napredovali in težak nam je odgovor na to.

Na društvenem polju povspeli smo se za stopinjo višje dne 6. jan. ustanovilo se je podporno društvo Balkan ter se priklopilo k S. D. P. Z. v Connemagh. Avgusta meseca pa je bilo ustanovljeno društvo Jugoslovan, ki se je priklopilo S. S. Z. v Chicagi. Obe društvi sta bili zastopani na zveznini konvencijah v Clevelandu odnosno eMilwaukee.

Na politično izobraževalnem polju je zaznamovati tudi mal korak naprej. Marljivi delavci so ustanovili političen dalavski klub v namenu, da seznanijo člane društva z različnimi delavskimi političnimi organizacijami in jim vdahnejo prave nazore o delavskem gibanku.

V preteklem letu nam je nemila smrt ugrabila splošno prijubljenega rojaka Antona Mišiča, ki je bil vnet član dramatičnega društva, ter nad šest let deloval he tem polju. Bodil mu skrena hvala in iahka zemljica.

V naši sredi vršili sta se tudi konvenciji J. S. K. J. ter društva Svi. Barbare. Zastopanih je bilo nad dvesto podpornih društva iz vseh krajev širom Amerike.

V K. S. Domu vršili so se trije javni shodi, ki so bili dobro obiskani.

Delalo se je v minolem letu tu di nato, da bi se ustavilo zadržano konsumno društvo, katero idejo je v tem dragninskem času pozdravljeni, ter je upati, da bude prihodnje let o prineslo tozadevno odločitev.

Tak je letošnji pregled, ter nam mora biti v prihodnjem letu vedno pred očmi, da bodemo skušali bolj napredovati v dosegom onih ciljev, ki so si jih stavila različna društva. Geslo vsakega slovenskega delavca naj bode odsej, združiti se ter delovati na to, da se delavcem njihovo stanje zboljša.

Vsem somišljenikom in rojakom širom Amerike želim srečno novo leto 1914.

Frank Starman.

Vsem zavednim delavcem klicemo: Proč od Michigana, kjer se bratje borijo in vojskujejo za izboljšanje plače, krajšega delavnega časa in boljše razmere v rudokopih! Torej. Proč od Michigana!

Nevarni poljubi. Katehet je razlagal pri peti božji zapovedi učencem, da se živali ne smejo trpiciti, da pa tudi ni prav, če jih ima kdo preveč rad in jih celo poljublja. Pristavil je: "Lahko bi vam navedel več slučajev, da so ljudje dobili garje na usta in so celo umrli, ker so pse poljubljali." Oglasi se neki učenec: "Dá, gostilničar "pri Pošti" je pse poljubljal, pa so mu že trije crknili."

DRUŠTVENA POROČILA.

Društvo "Slovenski Sokoli" št. 118, SNPJ. ima redne seje vsako drugo nedeljo dopoldne v K.-S. Domu. Za 1. 1913 so bili izvoljeni: George Greguraš, predsednik; John A. Germ, podpredsednik; John Malesič, I. tajnik, 4939 Hatfield St., Pittsburgh, II. tajnik Frank Cvetič, 4636 Hatfield St.; blagajnik Andreas Hodnik, 1024 Spring Garden ave., N. S.; zastopnik Viljem Tomec, 1037 Peralta st., N. S. nadzorniki: Čurel Anton, Sumit Geo., Tomec John; voditelj Jugovič Mih. zastavanoša, Vlahovic Josip; poslanec Šveb George. Vs. dopisii in denarne pošiljave naj se pošljajo na I. tajniku: bolniki se morajo naznani. II. tajniku. Društvo zboruje vsa, ko tretjo nedeljo v mesecu v K.-S. Domu. To društvo je v dobrih finančnih razmerah in vabi vse one, kateri se niso pri nobenemu društvu k pristopu. Natančnejša poročila daje "ODBOR".

Zensko društvo "Marije Sedem Zastav" št. 81, KSKJ. Pittsburgh, je izvolilo za 1913. naslednje uradnice: predsednica Marija Lokar, 4745 Hatfield street, podpredsednica: Jozefa Pragner, 4821 Plum alley; I. tajnika: Josephine Fortun, 4822 Plum Alley, Pittsburgh, II. tajnika Ana Frankovich, 4839 Hatfield St., blagajnica Ana Adlesic 5209 Dresden Alley, zastopnica Mary Turk, 8223 Bryclin St., Pgh. Pittsburgh, Pa.; odbornice: Marija Volk, Marija Balkovec in Ana Veselic; predsednica bolniškega odseka: Marija Balkovec, 4726 Plum alley, Pittsburgh, Pa.

Društveni zdravnik: Dr. Jos. V. Grmek, 841 E. Ohio st., N. S. — Vsi bolni naj se naznani II. tajniku na zgoraj označeni naslov.

Seje se vrše vsako drugo nedeljo v K.-S. Domu popoldne ob 2 uri.

Kdor od rojakov ni še pri nobenem društvu, oziroma Jednoti, se ujedno vabi k pristopu. Za natančnejša poročila se naj obrne na zgoraj označene naslove.

K obišnemu pristopu vabi ODBOR.

Kranjsko Slov. katoliško podporno društvo Marie Device št. 33, K. S. K. J. ima svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "Kranjsko-Slov. Domu" na 57 v Butler cesti.

Uradniki za leto 1913 so: Josip Pavlakovič predsednik, 54 Low Road, Sharpburg, Pa. John Filipčič finančni tajnik, 5420 Dresden Alley, Pittsburgh, Pa. Jurij Starčevič književni tajnik, John Balkovec blagajnik in zastopnik, Josip Adlesic predsednik bol. odseka, 5214 Dresden Alley.

Društveni bolni člani naj se vedno zglašajo pri finančnem tajniku ali pa predsed. bol. odseka pismeno ali ustreno.

Rojaki, kateri še niso pri nobenem podpornem društvu, se vabijo k pristopu. Gore imenovano društvo plača udom bolniški podporo tri mesec po pristopu.

Pristopina je zmerna. Daljša pojasnila daje.

"Odbor." (jan. '14.)

Kranjsko Slovensko Katoličko Podporno društvo Sv. Roka, št. 15 KSKJ. v Allegheny, Pa. je izvolilo za 1. 1913 sledete uradnike: predsednik George Flajnik, 3329 Penn ave.; podpredsednik John Pavlešič, 1013 E. Ohio st., NS I. tajnik George Volk, 1013 E. Ohio st. II. tajnik Frank Cvetič, 4636 Hatfield st.; blagajnik Andreas Hodnik, 1024 Spring Garden ave., N. S.; zastopnik Viljem Tomec, 1037 Peralta st., N. S. nadzorniki: Čurel Anton, Sumit Geo., Tomec John; voditelj Jugovič Mih. zastavanoša, Vlahovic Josip; poslanec Šveb George. Vs. dopisii in denarne pošiljave naj se pošljajo na I. tajniku: bolniki se morajo naznani. II. tajniku. Društvo zboruje vsa, ko tretjo nedeljo v mesecu v K.-S. Domu. To društvo je v dobrih finančnih razmerah in vabi vse one, kateri se niso pri nobenemu društvu k pristopu. Natančnejša poročila daje "ODBOR".

Zensko društvo "Marije Sedem Zastav" št. 81, KSKJ. Pittsburgh, je izvolilo za 1913. naslednje uradnice: predsednica Marija Lokar, 4745 Hatfield street, podpredsednica: Jozefa Pragner, 4821 Plum Alley; I. tajnika: Josephine Fortun, 4822 Plum Alley, Pittsburgh, II. tajnika Ana Frankovich, 4839 Hatfield St., blagajnica Ana Adlesic 5209 Dresden Alley, zastopnica Mary Turk, 8223 Bryclin St., Pgh. Pittsburgh, Pa.; odbornice: Marija Volk, Marija Balkovec in Ana Veselic; predsednica bolniškega odseka: Marija Balkovec, 4726 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.

(jan. '14.)

Podporno društvo sv. Terezije št. 211 N.H.Z. je za leto 1913. izvolilo sledete uradnike: Anna Schindler, predsednica, 129 Merchant st., Ambridge, Pa.; podpredsednica Mary Colaric, 848 E. Ohio st., Pittsburg, Pa.; blagajnica Frances Volk, 122 42. st., Pgh., Pa.; tajnica Rosa A. Biri, 129 Merchant st., Ambridge, Pa.; odbornice: Ana Vrbanec, Katarina Butala, Marija Lakner; predsednica bol. odseka Marija Bezel; zapisnikarica: Antonija Bizjak, 5616 Donson alley, Pgh., Pa.; tajnik Frank Budic, 833 Pike st., Northside, blagajnik Martin Krall, 13 Ganstar St., Etta—Sharsburg, Pa.; finančni tajnik Blaz Novak, 6568 Rowan St., E.E.; zapisnikar Nick Povše, 1 Craib st., Nunnery Hill, N.S.; bolniški nadzornik Anton Dolmovic, 808 Gerst ay, North Side in Anton Zidanek 5225 Butler st. za Pittsburgh.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Kranjsko-Slovenskem Domu, 57th & Butler St.

Rojaki, kateri še ne spadate k nobenemu društvu, imate lepo priliko pristopiti k "Skali", kjer je vsaki član ali članica dobro postrežen. "Odbor." (jan. '14.)

Vse poročila daje "Odbor".

Naznanilo.

Vsem prijateljem in znancem naznanjam da sem kupil moderno urejeno gostilno

5336 Butler St.

Frank Zalar, lastnik

v kateri boste dobili vedno sveže pivo, različna vina, ter vsakovrstne domače in importirane pijače, kakor Brinjevec, Drožnik, in Slivovico. V zalogi imam vedno najboljše smodke. Potujoči rojaki dobijo pri meni vedno lahko prenoscisce. Vsem se najtopleje priporoča.

"HOTEL ZALAR", 5336 Butler St. PA

HRVATSKO-SLOVENSKA VELETRGOVINA PIJAČE.

Kadar si hočete naročiti zaboj (bokso) ali sodček dobre pive, tedaj se oglašite pri meni. Imam v zalogi raznovrstna piva, samo izberite si ga, n. pr.:

IRON CITY, DUQUESNE,

AMERICAN PIVO.

V zalogi imam starorajsko pijačo: TROPINOVEC, BRINJEVEC, SLIVOVICA, ITD.

Vino, kislo ali sladko, galon od ..... \$1. do \$4.00
Zganje. (Whisky), galon od ..... \$2.00 do \$6.00

Telefon Bell 203-W Fisk.

George Frankovich
42 48th Str.,
Pittsburg, Pa.

HRVATSKO-SLOVENSKA TRGOVINA RAZNOVRSTNI PIJAC V ZGORNJEM PITTSBURGHU.

PAUL BARA
delničar Kranjsko-slovenske Doma

5228 Butler St., Pittsburgh, Pa. BELL PHONE P & A PHONE 971.J Fisk 112-L

Prodaja vsakovrstno pivo v sedečih in steklenicah, sladka in kislata vina, zganje, ter raznovrstne druge pijače po nizkih cenah.

ZIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

NI JIM TREBA DOKAZOV
GOVORE SAMI ZA SE

Vsape po za slugi.

VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM

priporočam mojo gostilno

Hotel SERAFIN

v kateri dobite vedno sveže pivo, raznovrstna vina, najboljša žganja in druge raznovrstne pižace. Velika zaloge najboljših smodov in importiranih pižac. Potujoči rojaki dobre pri meni prenosišča v hrano. — V oblini poset se vladno priporočam. — Solidno postreško zagotavljam.

BEN SERAFIN, astnik

5175 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Pittsburgh, Pa.

P. & A. PHONE 1471-L Bridge

IMPORTIRANO IN DOMACE VOLNENO BLAGO

Po dobro obliko za jesen in zimo

SAM BLATU

5153 Butler Street

PITTSBURGH, PA.

Najbolja krojačnica v Lawrenceville

Posebno znižane cene na vrhnih suknjah. Pridi in oglej si najnovješe vzorce oblek k staremu prijatelju Samu.

PO LEPE LETNE ČIZME IN DRUGO OBUVALO PRIDITE K

Hallis Shoe Store

kjer boste gotovo zadovoljni z MERO, MODO in TRPEŽNO STJO.

4311 BUTLER ST., Pittsburgh

(Pri nas dobiste trading stamps).

Dr. S. GOLDMANN, Slovanski zdravnik.

206 Grant St., Pittsburgh, Pa.

V Pittsburghu edini zdravnik iz stare domovine, ki je dovršil zdravniške skušnje na Dunaju in bil tam vojaški zdravnik. Zdrav razne bolezni, posebno pažljivo na moške in ženske tajne bolezni. Z njim se lahko pogovoriti v materinem jeziku, aka pa ne morete priti osebno k njemu, tedaj mu pišite. — Ta zdravnik ima svojo lastno lekarno in tudi tako zdravila kot v starem kraju. Ta zdravnik je vesten in on ne glede, da bi gojiljali ljudi, a cene so primerne. Rojaki! Zapomnite si naslov edinega zdravnika iz starega kraja, koji je na dobrem glasu tudi v tej zemlji.

206 GRANT ST., PITTSBURGH, PA.

Uradne ure: od 9. zjutraj do 6. zvečer. Ob nedeljah od 9. do 3. popol. Ob sobotah od 9. zjutraj do 8. zvečer.

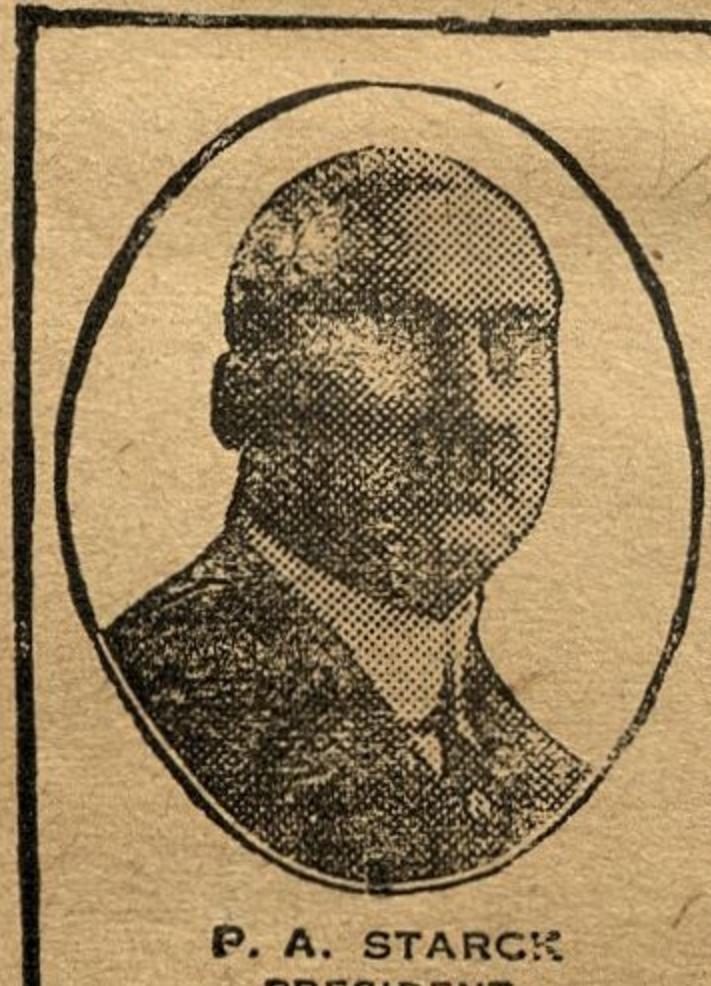
Pametno dela oni, ki vzame za svetovalca

MATIJA SKENDER SLOVENSKI NOTAR IN PRAVDNIK za Ameriko in stari kraj

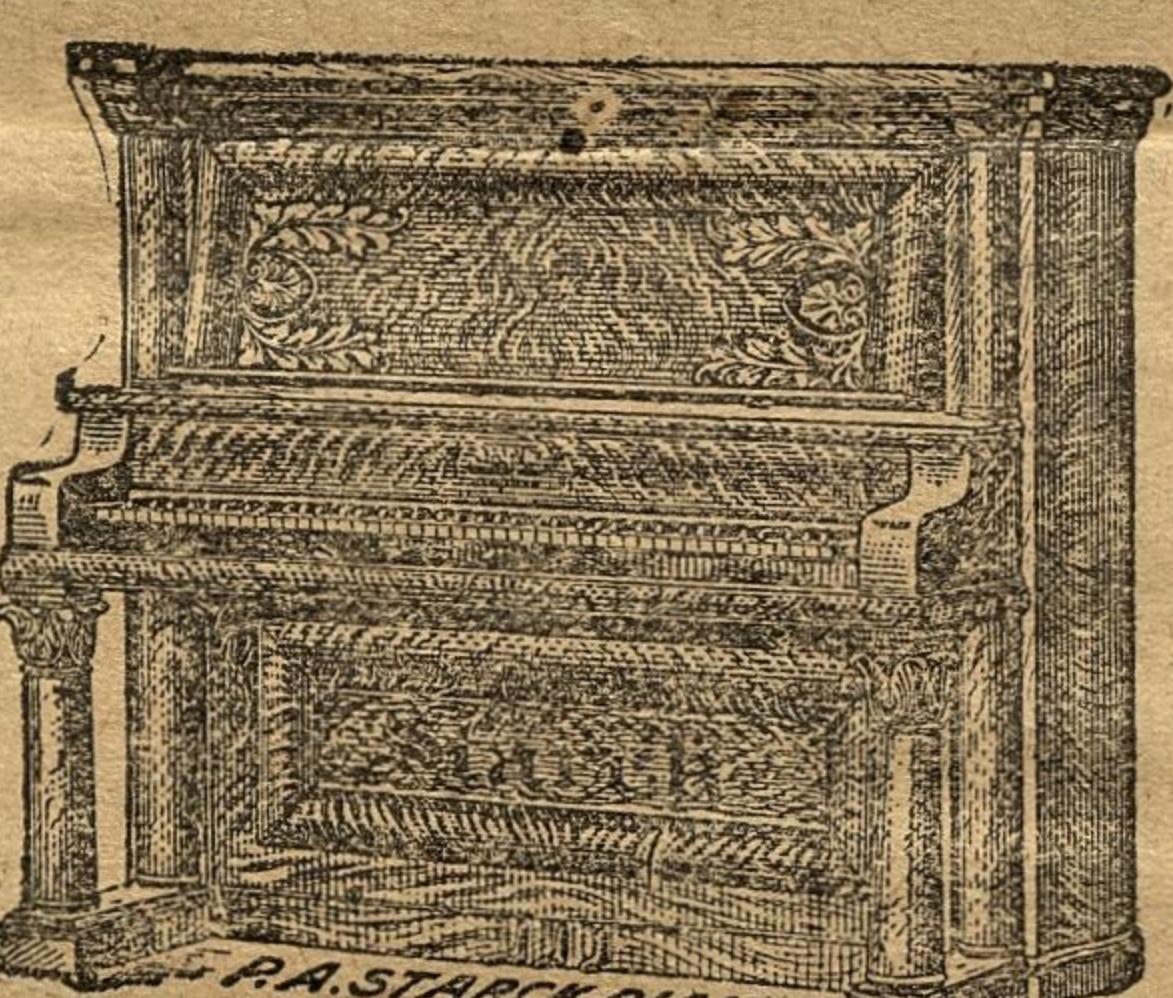
5227 BUTLER ST. PITTSBURGH, PA.

Prejema in izdeluje: tožbe, polnomoci, vojaške prošnje, kupne in prodajne, ugovore in vse druge notarske in pravniške posle. Za pri delu oškodovanje iztrija dobro odškodnilino, če se pravocasno naročite. Na sodniji v Pittsburghu ima 5000 jamčevine za gotovost in natančno delovanje vseh svojih notarskih poslov.

Starck Pianos

No Money in Advance — Satisfaction Guaranteed — Lowest Net Factory Prices — Easiest Terms — A Saving of \$100 to \$200 — From Factory Direct.

30 DAYS' FREE TRIAL IN YOUR OWN HOME

We will ship you a beautiful Starck Piano for 30 days' free trial, in your home, with no cash payment required. All we ask is that you will play upon, use and test this piano for 30 days. If, at the end of that time, you do not find it the highest grade sweet-toned and finest piano in every way, than you have ever seen for the money, you are at perfect liberty to sit it back, and we will, in that event, pay the freight both ways. This Starck Piano must make good with you, or there is no sale.

Save \$150.00 or More

We ship direct to you from our factory, at prices which save you approximately of \$150.00 in the cost of your piano. We guarantee to furnish you a better piano for the money than you can secure elsewhere. You are assured of receiving a satisfactory sweet-toned durable high grade piano.

25-Year Guarantee

Every Starck Piano is guaranteed for 25 years. This guaranteed life backs up all our 35 years of piano experience, and the reputation of an old-established, responsible piano house.

50 Free Music Lessons

To every purchaser of Starck Pianos, we give free music lessons, in one of the best known schools in Chicago. These lessons you can take in person or by mail. This represents one year's free instruction.

P. A. STARCK PIANO CO.

Easy Payments

You pay no cash down, but after 30 days of trial, you can begin paying on the lowest easiest terms ever suggested by a piano manufacturer. These terms are arranged to suit your convenience, and it is possible for you to buy a piano for your home, without missing the money.

Starck Player-Pianos

The best and most beautiful Player-Pianos on the market. You will be delighted with the many exclusive features of these wonderful instruments and will be pleased with the very low prices at which they can be secured.

Piano Book Free

Send today for our new beautifully illustrated piano book, which gives you a large amount of information regarding pianos. This book will interest, and please you. Write today.

Send for our latest completed second-hand bargain list.

1251 Starck Bldg., CHICAGO

nedeljska obleka je bila že starata zakripana — ognila je dolgo, težko ruto in tako se je napotila od doma. Šla je dol po neizmerno dolgi cesti, mimo gostilnic, kamor je hodila zvečer prodajat rože in užigalice; in zmori bolj navzdol, v veselo mesto dol; v neznane kraje. Ze se je cesta širila, že so bile hiše lepše in večje. Ali ta se vse ni bil tisti svet, ki je mislila Tončka pobegniti vanj, ki ga je bila ustvarila po resnici v svojem srcu in o katerem je vedela natanko, da je nekje in da čaka nanjo. Komaj so svetli žarki njegovi segali v to lepo mesto.

Hodila je hitro; ali kmalu je bila utrujena, dihalo je težko, pred očmi se ji je megliilo.

Spomnila se je, da je rekla mati nekoč: kolikor prej umrje, toliko boljše zanjo. In obšel jo je strah, da bi umrla, predno bi se vse spremenilo, predno bi pobegnila za zmoriom. In namesto da bi hitela od straha po cesti navzdol, ji je leglo na noge; in kakor da bi jo bil nekdo prikel za rameni ter jo polagoma okrenil, je postala ter se vračala počasi in trudna po cesti navzgor, še predno je prišla do tiste meje, odkoder se vidi v lepsi svet. Cesta se je ožila, tam je že visel temni oblak, ki so se izlivali vanj umazani studenci iz tovarniških dimnikov.

Mati je bila doma, tudi ona ni mogla stran. Tako je bilo vse zakletlo za večno. Sedla je v kot in je zajokala.

Prišlo je časih iz koprnenja tih upanje in odpravila se je spet, aii nikoli ni prišla do tiste meje; zmori so se samo na lahko svetili žarki iz onega sveta in dalje ni mogla. Zakleto je bilo; njen drobno, bolno telo je bilo na vrvi, in kadar se je hotela odtrgati, jo je potegnilo siloma nazaj. Nazaj med tiste ljudi, ki jih ni bilo ne enega med njimi, da bi se sklonil k njiju in bi se nasmehnil in bi jo poboval.

Konec prihodnič.

Solni žarki kot vir gonalne sile. Kakor poročajo "Times", je razstavljen v Londonu zbirka fotografij, ki kaže velikopričajno pripravo kahirske Sun Power Company (Družba za proizvajanje sončne sile). Sila, s katero deluje ta družba, izvira zgolj iz prave, ki jo dela gorkota solnčnih žarkov. Cela vrsta kinematografskih filmov kaže, kako deluje kahirska naprava. Tvorijo pet absorberjev (srebalcev) solnčnih žarkov, parni stroj z nizkim pritiskom, sesalka in potrebeni pomožni stroji. Absorberji sestojijo iz parpolnih (vbočenih) okvirjev od lahkega železa, v katere so vdelana zraca tako, da love solnčne žarke ter jih obijajo na dvoje dolgih kotov z vodo, ki se od tega segrevajo in izpreminjajo v paro, ta pa goni stroj. Naprava more nasehati 6000 galon vode na minuto. Vsaka "joha" zemlje, ki je pokrita s tem zrealjem, proizvaja 250 konjskih sil, tako da je mogoče dosegiti vsako poljubno množino sile, aki postavi potrebno število zrcalnih reflektorjev. Izumitelj in zgraditelj te naprave je g. Frank Sherman iz Filadelfije, ki je izjavil časnikarjem, da misli zagraditi vlada v Sudanu ogromno takšno silnico za solnčno moč.

posebno vrednost, katera je preživelata toliko človeških življenj ter še obstaja. Kralji so bili postavljeni in odstavljeni in knjige je čuvalo vedno skrbno oko kuštodi in ohranila se je do danšnjega dne. Slike v knjigi so še zelo dobro obranjene polne svesti in življenja.

POZAR V GEORGETOWN.

Georgetown. — Trgovski del mesta, ki je znan pod imenom Demerara, je pred par dnevi popolnoma pogorel. 20 ljudij je zgorelo in na tisoče ljudij je brez strehe. Beda je velika.

TESTAMENT UMRLEGA KAR DINALA RAMPOLA ZGINIL.

Rim. — Z velikimi častmi danes pokopali kardinala Mariana Rampola, ki je umrl dne 16. t. m. Rakov so peljali v slovensem sprevodu iz palače, kjer je staloval v cerkev Sv. Petra. Tam je že pričakoval več kardinalski kolegi, diplomatični zbor, člani kurije zastopniki rimske aristokracije, maltski vitezi in veliko število posvetne in duhovske gospose.

V svoji oporoki iz leta 1893. zapušča kardinal svoji sestri 30.000 dollár in veliko dragoceneosti.

Je po zopet druga oporoka, katere pa še niso našli. Vatikanski krogi so z bog tegu zelo razburjeni. Cerkveni zakon namreč praviloma vsak kardinal zapustiti zelo svoje premoženje cerkvi, — in Rampolla je bil najbogatejši mož v sv. kolegiju.

Denver, Col. Cenjeno uredništvo „Edinosti“!

Moja naročnina je že potekla a pošljate mi še vedno Vaš dragi list iz moje druge domovine, kjer sem preživel 13 let v N. S. Pittsburghu. Žalilom moral sem zapustiti veselo slovensko naselbino in se podati sem v Denver, Col. iskat si zdravlja, kajti muči me tuberkulosa in je danes preteklo ravno sedem mesecev, odkar se nahajam tu. Hvala Bozu pošutim se tako dobro in upam da se kmalu povrnem v Pittsburgh mej stare prijatelje in znance. Čitam, da vrla posvad jako slabu vreme in zima, tu pa imamo krasne tople dneve le noči so hladne. Solnce pripeka podnevi tako silno da si moramo iskiti sence. Je tu mnogo ljudij iz vseh krajev, ki so si prišli iskat zgubljenega zdravila. Bratske pozdrave vsem Slovenskam in Slovencem v Pittsburghu posebno pa članicam in članom D. M. S. Ž. št. 50. K.S.K.J.

Matija Mutz.

Joseph F. Hanlon

—prodajalec—

SLADŠČIČ, SMODK TER DRUGIH KADILNIH POTREBSCIN

Prodaja na drobno in debelo. 5237 BUTLER ST., East End Trust Bld., Penn and Highland, Pittsburgh, Pa.

AUSTRO-AMERICANA S.S.CO

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

NIZKE CENE. Za vse infomacije obrnite se na glavne agente.

PHELPS BROS. and CO. 2 Washington St., New York. ali pri od njih pooblaščenih agentih Z. D. in Kanade.

Fini prostori, električna razsvetljiva, izvrstna kuhinja, prosto vino v kabinah tretjega razreda na parnikih "Kaiser Franz Josef I." in "Martha Washington".

Na parniku se govori v vseh avstro-ugarskih jezikih.

Družbino brodovje obstoji iz parnikov z dvema vijakoma; "Kaiser Franz Josef I.", "Martha Washington", Laura, Alice, Argentina, Oceania. Novi parniki odprtajo sedaj mesto ob 1. uri popoldne, ob 3. uri popoldne.

J. F. YOUNG APOTEKAR — LEKARNAR Izvršuje vsakovrstne prekripicje.

5201 BUTLER ST. Telephone Fink.

NAZNANIO.

Cenjenim rojakom v Pittsburghu in okolici naznjam, da sem zopet odpril.

Slovenske Krojačnice, v kateri budem izdeloval nove obleke po najnovješih uzorcih. Pri meni boste lahko izbrali obleko, kakršna vam bude ugodala. Obleko vam bude ukrojil kakor boste sami želeli.

Popravljam tudi stare obleke, jih čistim in likam (plegam). Pri meni naročeno obleko budem štirikrat zastonj zlikal.

Gleda cen sem prepričan, da boste zadovoljni.

SLOVENEC POD PIRAJ J SLOVENCA, bodi naše geslo.

V najboljnejša naročila se priporoča.

F. Marintzel.

5163½ Butler St. Pittsburgh, Pa.

NE BODITE EDEN ZADNJIH KUPOVALCEV ZBERITE SI SEDAJ IN VZEMITE KADAR ŽELITE.

Bell Phone 2176 Grant.

J. S. Round & Co.

prodajalec

Božičnih in novoletnih daril v **ZLATNINI in SREBRNINI.**

Room 404 Fulton Building,

Federal St. in Duquesne Way.

Ure za dame in gospode v vseh velikostih. — Dijamante, poročne prstane. — Raznovrstni gumbi, verižice in privese. Verižice za dame. Zenske denarice, velike in male. Ovratne verižice, bisere, itd. Zapestnice vseh velikosti in vrst. Raznovrstni nakit za dame. Igle za klobuke. Zapone vseh vrst. Neštivilno raznih drugih predmetov.

Popolna zalogatina zlatnine za božična in novoletna darila.

Zastonj dobite tekem meseca Decembra zlato kravatno iglo, aki kaj kupite in prinesete seboj za oglas. (Izrežite oglaš.)

Naša trgovina je odprta vsaki večer tekem tega meseca.

Ne pozabite številko sobe, 404 Fulton Building, 4. nadstropje.

Vzemite vspenjačo, (elevator)